



T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6104195697
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

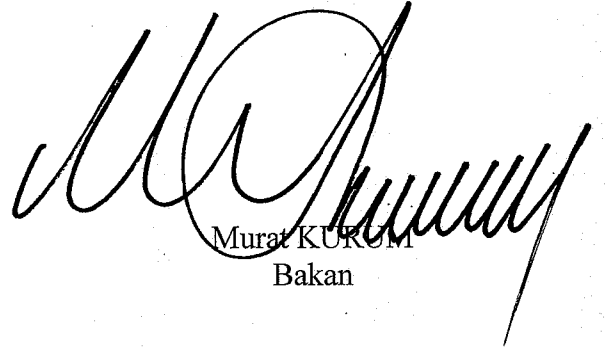
25 Haziran 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (61 Adet, 129 Sayfa)

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. MÜZEYYEN ŞEVKİN'İN
TBMM 7/44440 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/44440
SK 142

SORULAR

Çin'in 2018 yılında çöp ithalatını yasaklamasının ardından Türkiye'nin de olduğu bazı ülkeler özellikle Avrupa'nın "geri dönüştürülebilir" çöpünü ithal etmede öne çıkmıştır.

Ülkemizde çöpleri ithal eden bazı firmalar, mevcut denetimsizlik ve farklı ilişkileri nedeniyle kapasitelerini aşmasa da işin kolayına kaçıp çöpleri gelişigüzel alanlara dökmektedir. Özellikle Adana'da yoğunlaşan bu davranış ülkenin geleceğini tehdit eden bir durumdur. Ülkede önde gelen tarımsal üretim alanlarından Çukurova'da toprağa, dere kenarlarına dökülen, kimisi de döküldükten sonra yakılan bu çöpler sadece Adana'yı değil tüm ülkeyi zehirlenmektedir.

Türkiye'nin gıdasını temin eden Çukurova'da yaşanacak kirliliğin etkileri Adana ile sınırlı kalmayıp bu topraklarda yetişen her türlü tarımsal ürünün gittiği yerlerdeki vatandaşlarımızı da etkileyecektir. Böylesine hayati bir konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetersiz denetimleri ülke nüfusunun başta kanser olmak üzere bir çok hastalıkla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. En kısa ama en kısa zamanda ithalatçı firmalar hakkında denetlenmelidir. Aksi halde ülke insanımızın ve gelecek nesillerin yok olması tehlikesiyle karşı karşıya kalacağız.

- 1- Türkiye'de çöp ithalatı başladığı tarihten itibaren kaç firma tarafından, hangi ülkelere kaç ton çöp ithal edilmiştir?
- 2- Bu çöplerin geri dönüşüme uğrayıp uğramadığına dair kaç firma hangi tarihlerde denetlenmiş, denetimde en fazla hangi eksiklikler, suçlar görülmüş ve hangi müeyyideler uygulanmıştır? Bu müeyyideler caydırıcı olmuş mudur?
- 3- Suçu tekrarlayan işletmeler tespit edilmiş midir, edilmişse neler yapılmıştır?
- 4- Çöp ithalatının sahip olduğu rant gerekçesiyle denetimlerin gerçek anlamda yapılmasına dair bir önlem alınmış mıdır?
- 5- İllerde ve özellikle Adana'da çevre konusundaki dernek temsilcileri denetimlere katılma imkanı bulmuşlar mıdır?

CEVAPLAR

Ülkemize çöp ithalatı yasaktır. Ekonomik değere haiz geri kazanımı mümkün bazı tehlikesiz atıkların (plastik, kâğıt, cam) ithaline Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği kapsamında izin verilmektedir. Tebliği Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda ve ithal edilen ülkelerde değişiklik görülebilmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan 2021/3 sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği ve diğer meri mevzuat hükümleri uyarınca, gerek geri kazanım faaliyeti kapsamında atık ithalat izni verilen atık işleme tesisleri, gerekse de Toplama Ayırma Belgesi kapsamında yurtiçinden atık toplayarak toplama-ayırma ve/veya geri kazanım faaliyeti gösteren Çevre İzin ve Lisansına sahip olan veya Belgesi bulunmayan tüm tesisler, atıkların Türkiye gümrük bölgesine gireceği sınır gümrük idaresinin bulunduğu illerdeki gümrük kontrol noktalarındaki incelemeler başta olmak üzere, atıkların ülkeye girişinden itibaren yurtiçinde toplanmasından taşınmasına ve geri kazanımından prosesin kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan bakiye atıkların bertarafına kadar olan tüm süreçte, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzde görevli denetim personelleri tarafından anlık olarak ve 3'er aylık periyotlarla düzenli olarak denetlenmektedir.

Bakanlığımıza ve İl Müdürlüğümüze ulaşan tüm şikayetler ihbar niteliğinde kabul edilerek gerekli inceleme ve denetimler yapılmakta, şikâyetle konu çevre kirliliğine yol açan atık üreticilerinin tespit edilmesi durumunda Mevzuatımız çerçevesinde gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.

Bu kapsamda; Adana ilinde faaliyetlerin yoğunlaştığı Kemal Deniz Geri Dönüşümcüler Sitesi başta olmak üzere diğer tüm bölgelerde faaliyet gösteren toplama ayırma ve tehlikesiz atık geri kazanım tesisleri ile atık toplayan araçlara ilişkin Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz ekiplerince 19-30/04/2021 tarihleri arasında denetlenen 133 atık geri kazanımı tesisi de dahil olmak üzere 2017 yılından itibaren bu güne kadar toplam 1.241 çevre denetimi gerçekleştirilmiş olup; 27 adet tesisin Çevre Mevzuatına aykırı olarak Çevre İzin ve Lisansı olmaksızın faaliyet gösterdiği ve bazı şahısların atıkları mevzuata aykırı olarak topladığı, taşıdığı ve bertaraf ettiği tespit edilmiş ve 2017 yılından itibaren bu güne kadar toplamda 9.557.288 TL idari para cezası uygulanarak lisanssız faaliyet gösterdiği tespit edilen bu 27 adet tesis hakkında faaliyetten men kararı alınarak kapatma işlemleri yapılmış, ayrıca atık döktüğü tespit edilen ilgili şahsa Türk Ceza Kanununun 181. Maddesi '*Çevreyi Kasten Kirliletmek*' suçuna istinaden Cumhuriyet Savcılığına müteaddid zamanlarda suç duyurularında bulunulmuştur. Söz konusu bölgede Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından denetim, takip ve kapatma işlemleri titizlikle devam etmektedir.